

УСЛУГАТА ЕДНО ГИШЕ ПРОМЕНЯ ИГРАТА 4

4 Едно гише в Падова
Нашата история

6 Партньор
на фокус

8 Новини и
Материали

ПРОЧЕТЕ НАШИЯ ВТОРИ БЮЛЕТИН

© EMI_Prof (Unsplash)

Проектът PadovaFIT Expanded през 2022 ще навлезе в последната си година. Всички партньори по проекта са заети с проучвания и планиране на събития, гарантирайки, че концепцията за обслужване на едно гише е уместна и гъвкава.

Град **Падова (Италия)** и пилотните градове: **Тимишоара (Румъния)** и **Видин и Смолян (България)**, разработват своите стратегии, за да предложат интегрирани услуги за обновяване на жилища на своите граждани. Това е дълъг процес, изискващ задълбочено изслушване на заинтересованите страни и решимост, за да се превърне обслужването на едно гише в реалност!

Община Падова в споразумение редица технически партньори, все още определя бизнес модела за внедряване на услугата Обслужване на едно гише, която ще стартира в началото на 2022 г. като ново публично-частно партньорство. Едното гише ще предлага информация, услуги за техническа, финансова и фискална подкрепа и др. В този бюлетин ще добиете представа както за това, което правят в Падова, така и за „глобалната картина“, когато става дума за Едно гише в Европа.

Градовете Тимишоара, Видин и Смолян, партньори в проекта PadovaFIT Expanded изминават този път, следвайки методологията, разработена и изпробвана в Падуа, която се адаптира към техния специфичен териториален контекст. Тези градове действат като последователи и репликатори на това, което се

прави в Падова, но те ще бъдат и тези, които поставят началото на едното гише в българските и румънските градове.

Останалите партньори също участват активно в дейностите и проучванията, но организират и серия от събития, поставящи Едното гише на фокус. За да сте в течение на събитията, посещавайте секция **Новини** [на нашия сайт](#) или се свържете с нас [чрез LinkedIn](#).

ЗПИЛОТНИ ОБЛАСТИ

- Община Падова, **Италия**
- Община Тимишоара, **Румъния**
- Общини Видин и Смолян, **България**

УСЛУГАТА ЕДНО ГИШЕ КАКВО ОЗНАЧАВА ?

Като част от пакета “Fit for 55 package” на ЕК, бяха публикувани набор от предложения за политики, касаещи намаляване на емисиите с 55% до 2030 г., включително преразглеждането на Директива на ЕС за енергийна ефективност (EED)

В рамките на тази преработена директива има покана за представяне на бъдещи дейности, подкрепящи развитието на пазара и стимулиращи ролята на пазарните посредници, като например услуги на едно гише.

Споменаването на концепцията в директивата е важно за нашия проект и за всички градове, които желаят да използват концепцията. Сега всички сме съгласни, че повечето от съществуващите сгради в ЕС, които не са санирани или частично санирани трябва да бъдат основно обновени или разрушени до 2030 г. Това трябва да се прави с интензивна скорост – реновиране на 3 до 4% от сградите годишно, ако искаме да постигнем целта. Според доклад на JRC “One-stop-shops for energy renovations of buildings”, Едното гише може да бъде решението, което да помогне на собствениците и наемателите да започнат процеса на обновяване и и да преодолеят многото препятствия по пътя.

Не съществува единна концепция за Обслужване на едно гише, тя ще приема различни форми във всеки град, община или държава. В повечето случаи, когато казваме „Обслужване на едно гише“, имаме предвид: една точка или доставчик, който отговаря за целия проект на обновяване. Най-важното е, че Едното гише е свързващото звено между бенефициента (собственик на жилище, асоциация на собствениците на жилища в сградата) и цялата верига за реализация – от процесите за вземане на решения, до финансови и правни аспекти, монито-

ринг и изпълнение. Както можете да си представите, има много работа, която трябва да се свърши по всеки проект за обновяване. Следователно, за да бъде Едното гише жизнеспособно в дългосрочен план, то се нуждае от стабилен бизнес модел.

В доклада на JRC авторите проучват жизнеспособността на редица структури Едно гише в 22 държави-членки, от които 57 гишета функционират през 2020 г. Проучването се фокусира и върху това как Едното гише се ангажира с уязвимите групи (напр. наематели на социални жилища), като им помага най-вече с финансови съвети. Ролята на гишетата в борба-

Когато казваме „Обслужване на едно гише“, имаме предвид: една точка или доставчик, който отговаря за целия проект на обновяване.

та с енергийната бедност също е силно тяхно предимство. Но нека се върнем към най-важния аспект – клиентите. Кое е ос-

новното, което мотивира гражданите да санират своите жилища и да използват услугата Едно гише в този процес? Енергийното обновяване се предприема за да се спестят пари от енергийните сметки, създаване на най-общо по-добър топлинен комфорт и по-здравословна вътрешна среда. Тези мотивациите може да са силни, но достатъчно силни ли са, когато се изправиш пред бариерите на обновяването? Бариери като липса на технически познания и умения за организиране на сложен ремонт или познаване на съответните процедури. И най-важното – финансирането, тъй като разходите за обновяване са високи и не са лесни за изчисляване и разбиране от собствениците на жилища.

В случай, че собствениците са мотивирани и обединени, Едното гише може да им помогне да преодолеят останалите бариери. Гишето разполага с широк набор от стратегии за намаляване на риска от отпадане, когато собствениците губят инерция или решават да не участват в процеса на обновяване и изоставят своето „пътешествие“. В PadovaFIT Expanded вярваме, че Едното гише може и трябва да служи като катализатор за вълната на обновяване, която е толкова необходима в Европейския съюз днес

ЕДНО ГИШЕ В НАШИЯТ РА

Уникалната италианска инициатива “110% Superbonus” Дава възможност на собствениците на жилища да инвестират в тях без да правят съществени разходи. Тази финансова схема има и други ефекти: Промени местния пазар – промени във веригата за предоставяне на продукти и услуги за обновяване – водещите оператори започнаха да предлагат нови продукти и услуги на конкурентни цени. Става изключително и все по-трудно да се намери сертифицирана компания, която е в състояние да извърши всички дейности за обновяване своевременно.

Промяната в контекста по де община Падова, стартирайки обслужване на едно гише през февруари 2021 г. Всичко започна чрез прилагането на опростен модел на информационен център Energy Saving Desk (Февруари 2021), който предоставя само информационни услуги. Идеята е била да започнат с нещо малко и да видят реакцията на гражданите. Резултатът – за една година над 10 000 граждани са използвали информационния център, възползвайки се от предоставените материали и публикациите на [създадения за целта уебсайт](#) или чрез проведените телефонни консултации.

Сътрудничество във веригата на предлагане

Продължихме да изграждаме нашата концепция за Едно гише в Падова, като свързваме общината с всички технически партньори, участващи във веригата на предлагане: професионални асоциации, търговски асоциации, представители на

Ние искаме да идентифицираме начините да превърнем Едното гише във фактор за промяна на пазара за обновяване, а не просто в „ново дете в блока“.

собствениците на недвижими имоти и др. Заедно разгледахме ограниченията и потенциала на бъдещото Обслужване на едно гише в Падова. Искахме да идентифицираме начините да превърнем Едното гише във фактор за промяна на пазара за обновяване, а не просто в „ново дете в блока“ (някой нов, който има да учи още

много) или конкурент. Сътрудничеството с нашите местни заинтересовани страни имаше следните цели:

1. Идентифициране на иновативни и прозрачни начини да се предостави видимост на нови, квалифицирани и социално отговорни специалисти и компании.
2. Установяване на минималните договорни елементи, които трябва да бъдат включени, за да защитят собственика на жилището – например спестяването на енергия да се постига благодарение на енергийното обновяване, което може да се превърне в основата на ново поколение Договори с гарантиран резултат.

Накратко, Община Падова иска да създаде условия за икономическа и финансова устойчивост на услугата Едно гише. Ето защо Едното гише е компонент в Плана за действие за устойчива енергия и климат на община Падова. Амбициозният план

ПАДОВА ЗКАЗ

© Stefano Segato (Unsplash)

получи наградата на Конвента на кметовете за 2021 г., което демонстрира, че амбициозните цели, които си е поставил, могат да бъдат постигнати с активното участие на всички публични и частни оператори в района.

Какви услуги предлагаме?

В момента Общината разработва уеб платформа, която обединява и предоставя всички услуги в интегрирана форма, предлагайки възможност на крайния потребител да идентифицира тези, които най-добре отговарят на нуждите му. Част от услугите, предлагани от платформата, ще бъдат безплатни, а други ще се предлагат срещу заплащане, с възможност за достъп до интегрирани пакети. В допълнение към вече действащите информационни услуги чрез Energy Saving Desk, ще бъдат добавени нови технически услуги, като например разработване на предпроектни проучвания за енергийно обновяване на сградата и енергийни оди-

ти. Списък на експерти и фирми, които могат да предложат квалифицирани услуги ще бъде предоставян на гражданите (и собствениците на жилища). В този смисъл Едното гише в Падова ще действа като посредник или трето лице - поръчител. За да се гарантира осъществимостта на интервенциите, ще бъдат предлагани съществуващите в момента финансиращи механизми.

Също така Едното гише ще помага на кандидата да намери най-подходящия финансов продукт или услуга за собствения си нужди. Услугите на Едното гише в Падова няма да се ограничават до местния контекст. Целта на Общината и другите основни партньори е да насърчат използването на своя модел в други италиански области и градове. Общината поема ролята на популяризатор в активирането на национална мрежа за Едно гише и предоставянето на интегрирани пакети от услуги на други местни власти в Италия.

ИЗВЕСТНО ЛИ ВИ Е?

2/3

от страните членки имат поне една действаща услуга Едно гише за жилищно обновяване.

4 до 5%

От всички проекти за обновяване се обслужват от Едно гише

Ако обемът енергийните обновявания чрез Едно гише трябва да нараства с 10% годишно, то през следващите 10 години Едното гише може да покрие около 5 до 6% от обема на дейностите или 35 милиона сгради до 2030 г.!

882.900

Души през 2015 г са били заети в сферата на Жилищното обновяване

По време на кризата в строителния сектор през 2009г обемът на дейности за енергийно обновяване е бил по-голям от този на дейностите за строителство на новите сгради.

€1.000.000.000

На толкова е оценен пазарния дял За обновяване в ЕС

Жилищният сектор представлява 65% от този потенциал, а дял от 45% имат третичните сгради.

Източник: "One-stop-shops for energy renovations of buildings" report published by the Joint Research Centre (JRC) in 2018

ЕНЕРГИЙНА АГЕНЦИЯ ПЛОВДИВ

Основана през 2000г по програма Save II на ЕК, Енергийна Агенция – Пловдив (ЕАП), България, насърчава ефективното и устойчиво потребление на енергия.

ЕАП е научно-изследователска организация, която разработва и реализира технически, екологични и социални иновации в областта на ЕЕ и ВЕИ, енергийно ефективни инженерни решения, биогорива и материали. Дейностите на ЕАП включват: моделиране на енергията и околната среда, енергийно управление и планиране на местно и регионално ниво; енергийни и екологични анализи, инвентаризации на емисиите, енергийно одитиране на сгради и МСП, разработване на мерки за прилагане на ЕЕ; развитие на устойчиви енергийни общности и интелигентни градове; инвентаризации на емисиите и мониторинг (включително за целите на Конвентът на кметовете); изпитване на биогорива, компост и биологични отпадъци; разработване на нови технологии за ЕЕ и ВЕИ; консултации по ISO 50001 и въглероден отпечатък; техническа поддръжка и съвети; реализиране на пилотни проекти. Сред нейните основни приоритети е и разработването на обучителни и образователни материали, отговарящи на актуалните теми и съвременните изисквания.

ЕАП е изпълнила успешно повече от 60 европейски проекта в сферата на ЕЕ и ВЕИ в партньорство с национални и международни организации. ЕАП ръководи и координира дейности за създаване на устойчиви енергийни общ-

Приоритетите на ЕАП включват: Енергийна ефективност в сгради, ЕЕ и ВЕИ в МСП, Създаване на устойчиви енергийно обности, разработване на общински планове и програми за енергия и климат.

ности, концепции за създаване на енергийно позитивни зони, „енергийни съседства“, пилотни инициативи за умни решения, повишаване информираността на гражданите за устойчиви енергийни алтернативи. ЕАП е основател на Асоциация на Българските Енергийни Агенции (АБЕА), която координира и обединява потенциала и опита на енергийните агенции и центрове в България.

**МИЛЕНА
АГОПЯН**

Ръководител на проекта
milena.agopyan@eap-save.eu

CLIMATE ALLIANCE

С над 1800 члена от 27 европейски държави, Climate Alliance е най - голямата в Европа мрежа от градове, посветена на цялостни и справедливи политики за климата.

Всеки неин член (град или област) се е ангажирал да намали емисиите парникови газове с 95% до 2050г (в сравнение с нивата от 1999г) в съответствие с препоръките Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC).

Осъзнавайки влиянието на начина на живот върху най-уязвимите социални групи и населени места, предприемат дейности с глобална отговорност. Мрежата насърчава сътрудничеството с местните жители, провеждането на кампании за повишаване на информираността и разработва инструменти за планиране на действия в областта на климата. Предосатвя широки възможности за участие и обмен, представлявайки

интересите на членовете си на национално, европейско и международно ниво. Освен това, членуващите общини се ангажират да изпълняват ефективни и устойчиви климатични политики, в съответствие с принципите на Climate Alliance (честни, природосъобразни, местни, ресурсоефективни и разнообразни).

**Climate Alliance
Като партньор в
проекта отговаря
за комуникацията:
Интернет сайт,
социални медии,
публикации, бю-
летини и др**

Climate Alliance е единствената мрежа от градове, прилагащи цялостни и справедливи политики за климата. За повече информация: climatealliance.org

Роля в проекта

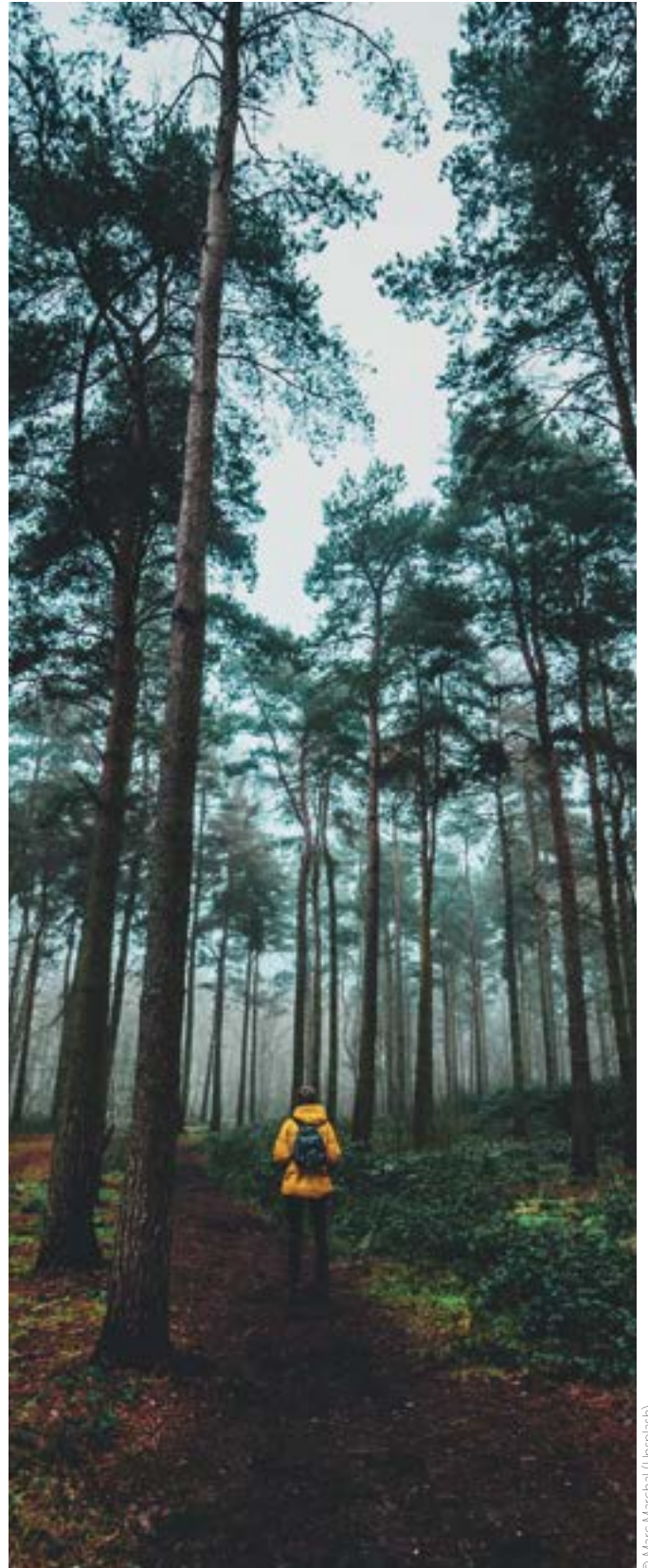
Climate Alliance отговаря за комуникацията: Интернет сайт, социални мрежи (включително профил в LinkedIn), публикации, бюлетини и др. Освен това организират работни срещи в рамките на проекта и събития, за повишаване на капацитета.

**МАША
ТАРЛЕ**

**Комуникационен
мениджър**

m.tarle@climatealliance.org

НОВИНИ И СЪБИТИЯ ОТ ПРОЕКТА

Официално стартира италианската мрежа, обхващата съществуващите инициативи за Едно гише в Италия. Срещата се състоя в Рим. Повече можете да прочете в [нашия интернет сайт](#). В рамките на проекта PadovaFIT Expanded, ние

ще организираме серия от три двучасови он-лайн работни срещи. Те ще се проведат през първото тримесечие на 2022г и ще са посветени на участието, финансирането и регулаторните рамки за Едно гише. Ако желаете да се включите като презентатор или участник, следвайте нашите новини в сайта на проекта или LinkedIn профила ни.

ЗА КОНТАКТ ИНФОРМАЦИЯ ЗА МЕДИИТЕ И ПУБЛИКАЦИИ:

Masha Tarle
m.tarle@climatealliance.org
PadovaFIT Expanded

ОФОРМЛЕНИЕ НА БЮЛЕТИНА :

Maks Grafisch Bureau
grafischbureau.maks.vzw.org

НОВИНИ ОТ ПИЛОТНИТЕ ОБЛАСТИ

Едно гише в България

Концепцията за Едно гише за обновяване на жилищни сгради е нова услуга, която ще бъде предлагана в България, благодарение на реализацията на проекта PadovaFIT Expanded. Националният план за възстановяване и устойчивост на България ще финансира прилагането на мерки за енергийна ефективност в жилищни сгради, като същевременно има за цел да намали административна тежест в процеса на обновяване.

Мерките включват подобряване на енергийната ефективност на сградите, подкрепа за гражданите и бизнеса с информация, техническа помощ и съвети относно регулаторните, технически и финансови въпроси, свързани с проекти за подобряване на енергийната ефективност. В момента общините Видин и Смолян (пилотните български общини в проекта PadovaFIT Expanded) очакват да повече яснота относно изискванията на Програмата за обновяване на жилищни сгради в новия програмен период.

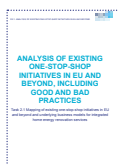
След това, те могат да започнат да планират своето Едно гише. Основната идея за едно гише в Смолян и Видин е да се създаде общински отдел/офис, който да работи конкретно за прилагане на мерки за енергийна ефективност в сградите и за овластяване съответните експерти за адекватно управление на процесите по обновяване. При липса на собствени кадри ще могат да наемат външни лица, които чрез своята експертиза да покриват нуждите при решаване на административни, технически и други свързани задачи.

и н театър в Смолян, България.

© (Unsplash)

МАТЕРИАЛИ ЗА ЕДНО ГИШЕ

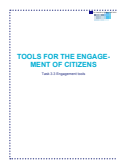
Анализ на съществуващите услуги Едно гише в ЕС и извън неговите граници

Създаден в рамките на проекта PadovaFIT Expanded, този документ представя описание на редица проекти и показва как те се справят с предизвикателствата за създаване на Едно гише и тяхната устойчивост във времето.

Ръководство стъпка по стъпка за местни власти

Как да създадем Едно гише предлагащо интегрирани услуги за обновяване на жилища.

Инструменти за включване на гражданите

Task 3.3 Engagement tools

Документ, създаден в рамките на проекта, предлага преглед на разнообразието от инструменти, използвани от градовете за включване граждани при създаването на Едно гише. Как да създадем UP A Едно гише.

Позиция на Международния

Съюз на собствениците (UIPI) и Европейската конфедерация на строителите (ЕВС) за Едно гише (Февруари 2021).

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 847143. The sole responsibility of this publication lies with the author. It does not necessarily reflect the opinion of the European Union. Neither the CINEA nor the European Commission are responsible for any use that may be made of the information contained therein.